

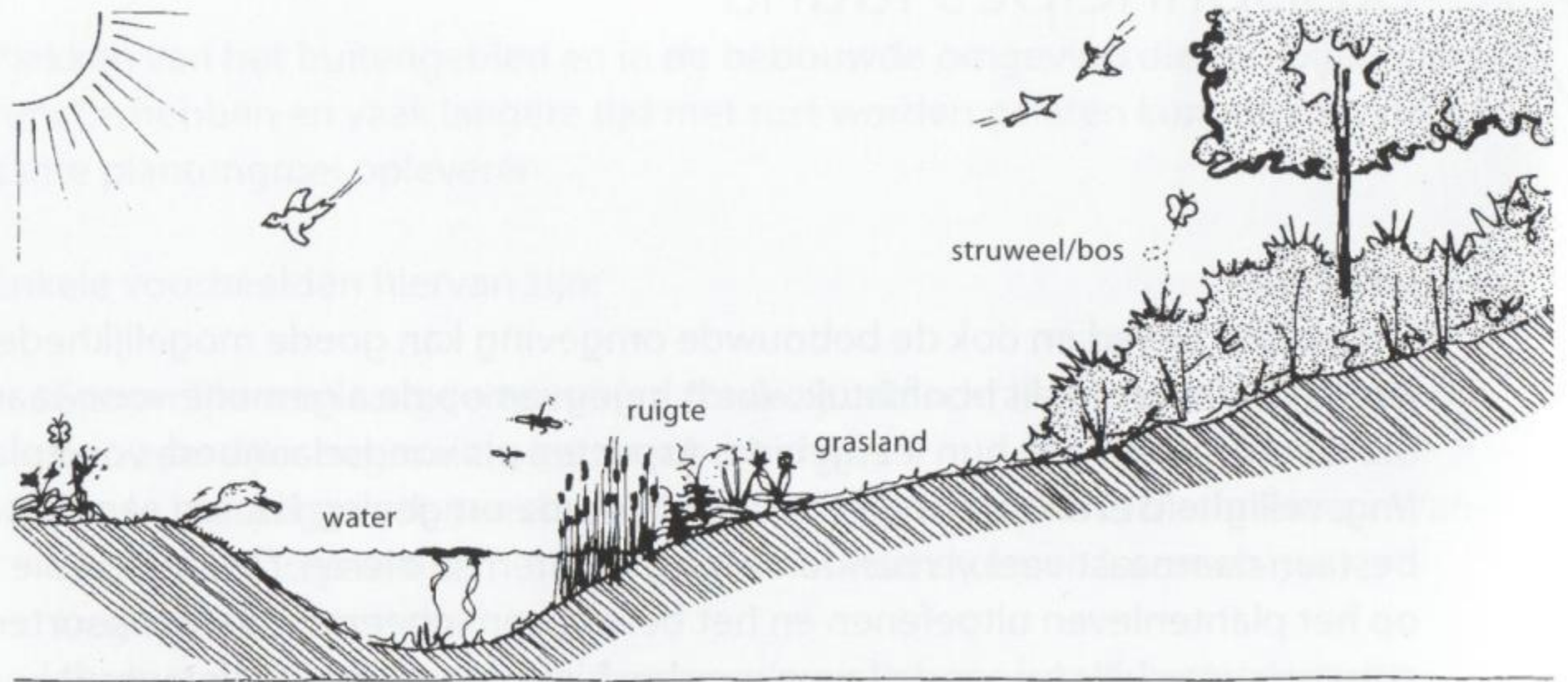
H. 7 Basisprincipes Fauna

Voorwaarden voor vestiging

- De habitat (biotoop bij plant)
  - leefgebied van een soort dier,
  - de omgeving waarin alle benodigde omstandigheden voor de soort aanwezig zijn
- bijvoorbeeld
  - Mol in grasland met veel regenwormen
  - Kikker in grasland (voedsel), water (voortplanting), strooisel (overwintering)

Net als bij veel andere dieren bestaat de habitat van amfibieën uit verschillende deelhabitats.

-
-
- Aspecten die een rol spelen bij eisen aan het leefgebied
    - Beschikbaarheid van voedsel
    - Mogelijkheid van voortplanten
    - Aanwezigheid van voldoende beschutting
    - Beperkingen in omgeving

Beschikbaarheid van voedsel

- ▶ planteneters

- ▶ hele planten, zaden en vruchten, sap, nectar en stuifmeel, wortels

► Vleeseters

- Ongewervelden, gewervelden, als parasiet ten koste van gastheer

➤ Afvaleters

- Aas, dood plantenmateriaal, mest

- Specialisten
(kieskeurig)

- Alleseters
(gemakkelijk)

Mogelijkheden voor voortplanting

- één soort plant voor eieren en rupsen
  - Pimpernelblauwtje,
  - Gentiaanblauwtje
- Voldoende oppervlak (territorium)
  - Minimale oppervlakte
  - Vogeltrek

paddentrek

Aanwezigheid van voldoende beschutting in verband met

- Vijanden
- Overwintering
- Ziekten
- Slecht weer

- Chemische bestrijding
- verkeer
- Maaien, kappen schoffelen,
- schonen van watergangen

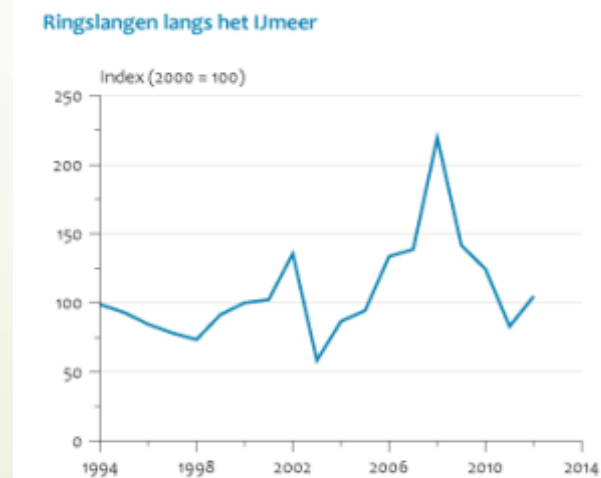

Beperkingen in de omgeving

(Belang van Ecologische Hoofdstructuur)

- Dispersie
- Populatie
  - Kwetsbaarheid kleine populaties
  - Herkolonisatie
  - Uitwisseling genen
- Barrières
  - kanalen

Bron: NEM (RAVON, CBS).

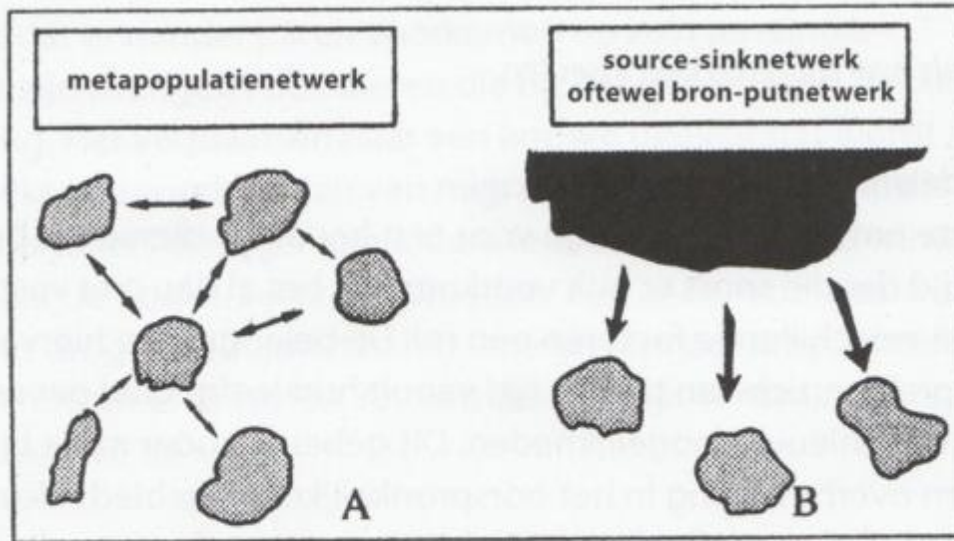
CBS/sept13
www.clo.nl/nlt22213

Netwerkpopulaties

Er zijn twee vormen van netwerken:

- het metapopulatiennetwerk
- een source-sinknetwerk of bron-putnetwerk

Een metapopulatiennetwerk heeft voor een duurzame netwerkpopulatie in totaal meer oppervlakte nodig, dan een source-sinknetwerk, omdat er minder ruimte is voor de territoria en er meer uitval is bij de verspreiding.

Twee vormen van netwerken: 'metapopulatiennetwerk' en 'source-sinknetwerk' of 'bron-putnetwerk'.

Wisselwerking tussen planten en dieren

- ▶ Planten leveren:
  - ▶ Voedsel, nestgelegenheid, schuil- en overwinteringsmogelijkheden
- ▶ Invloed dieren op planten:
  - ▶ Grazers: konijnen, runderen, slakken, woelmuizen
  - ▶ Insecten: vraat, wijze van voortplanten
  - ▶ Verspreiders van stuifmeel (bijen, vlinders) en zaden (vogels)
  - ▶ Groeiplaatsen geschikt maken. (mol, omzetten; konijn, keutelplaatsen)

Grazers: konijnen, runderen, slakken, woelmuizen

Insecten: vraat, wijze van voortplanten

Verspreiders van stuifmeel (bijen, vlinders) en zaden (vogels)

Groeiplaatsen geschikt maken. (mol, omzetten; konijn, keutelplaatsen)

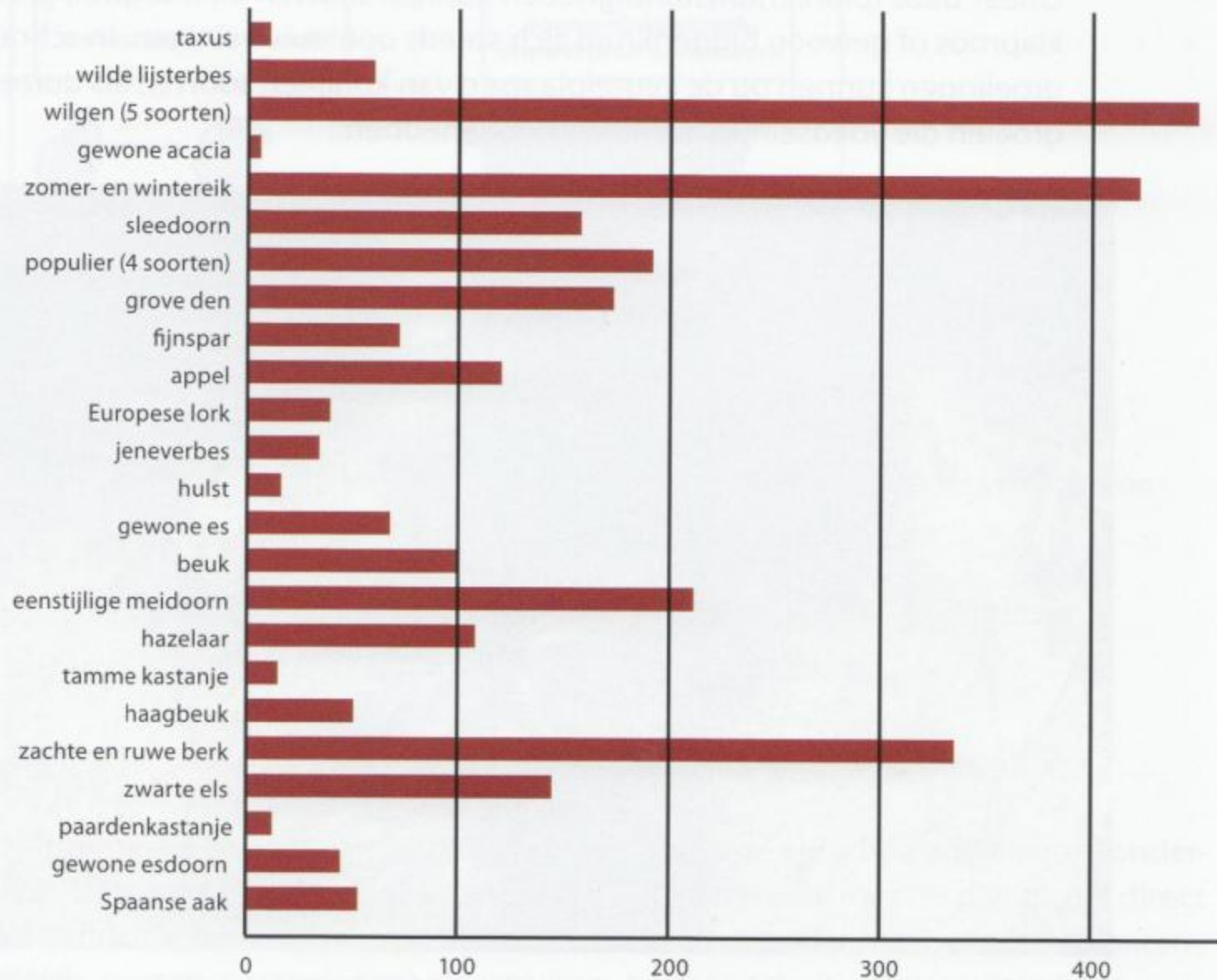
Belang van inheemse soorten

- Eik met 400 soorten dieren

- vlinderstruik + reuzenberenklauw

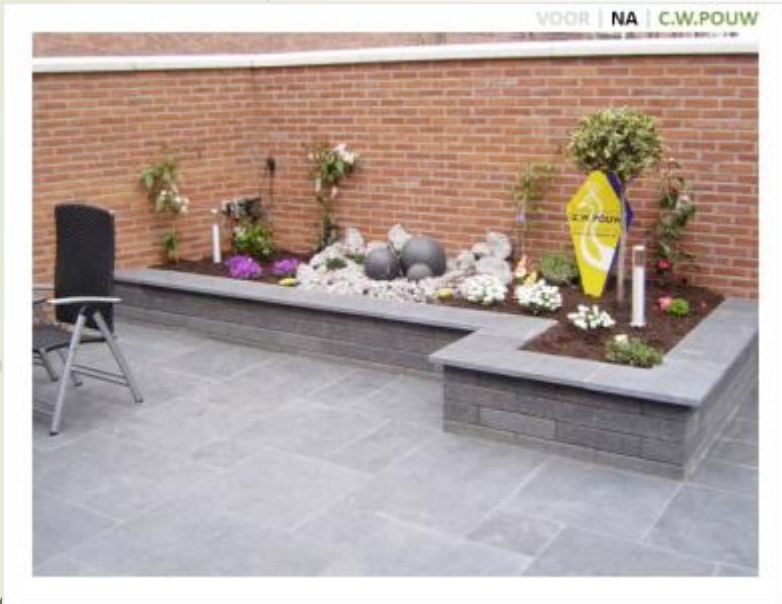

Aantal soorten insecten en mijten dat voorkomt op verschillende boomsoorten in Engeland (bron: Hermy, 1989).

Belang van structuurverschillen

- Afwisseling van open en dicht

De fauna in de bebouwde omgeving

► cultuurvolgers

Afhankelijk van bebouwing

Fauna in het buitengebied

➤ weidevogels

► Cultuurvolgers

► Cultuurvolgers met “problemen voor de mens”

Belang van kleine landschapselementen

- Netwerk van verbindingen
  - Hagen
  - Houtwallen en houtsingels

- Poelen
- Overgangen bij oevers van nat naar droog

Verschillende wijzen van verplaatsing door dieren

- ▶ Pendelen - dagelijkse bewegingen
- ▶ Migreren of trekken - tussen voortplantings- en overwinteringsgebieden
- ▶ Dispersie - wegtrekken van jonge dieren

- ▶ Beperking door hekken
  - ▶ Onnatuurlijk
  - ▶ Als het houden van dieren

